

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 sierpnia 2018 r.

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie VI Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSR Barbara Ciwińska

Protokolant : Barbara Gawron

po rozpoznaniu w dniu 2 sierpnia 2018 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa **K. C.**

przeciwko **I. C.**

o ustalenie, że obowiązek alimentacyjny ustał

1. z dniem 16 stycznia 2018 roku uchyla obowiązek alimentacyjny K. C. wobec jego byłej żony I. C., ustalony w sprawie o rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 12 czerwca 2012 roku sygn. akt VII C 69/11 na kwotę 300 (trzysta) złotych miesięcznie,
2. pozostawia strony przy poniesionych kosztach postępowania.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 stycznia 2018 roku (data prezentaty) K. C., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o uchylenie alimentów zasądzonych od niego wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 20 czerwca 2012 r. w sprawie o sygn. akt VII C 65/11, na rzecz pozwanej I. C. w kwocie po 300 zł miesięcznie płatnej do 10-go dnia każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat, poczynając od daty wniesienia pozwu oraz wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów procesu według norm prawem przepisanych (k. 1-3 pozwu)

W odpowiedzi na pozew w piśmie z dnia 26 marca 2018 roku (data prezentaty) pozwana I. C., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa w całości i wniosła o zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych (k. 49-52 odpowiedź na pozew)

Strony pozostały przy opisanych stanowiskach procesowych.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu (...) roku K. C. i I. C. przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego (...) W. zawarli związek małżeński za numerem aktu (...). Z tego związku posiadają pełnoletniego syna, który nie mieszka z żadnym z rodziców. Wyrokiem z dnia 20 czerwca 2012 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VII C 69/11 Sąd Okręgowy w Warszawie orzekł rozwiązanie przez rozwód związku małżeńskiego K. C. i I. C. z winy obu stron. W wydanym wyroku rozwodowym Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził alimenty od K. C. na rzecz I. C. w kwocie po 300 zł miesięcznie, płatnych do 10-go dnia każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat, oddalił powództwo w części dotyczącej eksmisji K. C. i orzekł o sposobie korzystania z mieszkania stron, położonego w W. przy ul. (...) w ten sposób, że ustalił, że I. C. będzie miała do wyłącznej dyspozycji większy pokój o powierzchni około 16 m², a K. C. będzie miał do wyłącznej dyspozycji mniejszy pokój o powierzchni około 11 m² oraz ustalił, że z kuchni,

łazienki i przedpokoju strony będą korzystały wspólnie. Orzeczenie to stało się prawomocne z dniem 24 lipca 2012 roku. (k. 198-199 akt o sygn. akt VII C 69/11 Sądu Okręgowego w Warszawie wyrok)

W dniu 11 grudnia 2017 roku K. C. i I. C. w Kancelarii Notarialnej w W. przed notariuszem K. S. zawarli umowę częściowego podziału majątku dorobkowego w ten sposób, że wchodzący w skład ich majątku objętego wspólnością ustawową małżeńską lokal mieszkalny położony w W. przy ul. (...) składający się z dwóch pokoi, kuchni, przedpokoju, łazienki o powierzchni 43,75 m² wraz z prawami związanymi z jego własnością nabyła na wyłączną własność I. C., która w związku z dokonaniem podziałem majątku dorobkowego dokonała na rzecz K. C. spłaty w kwocie 140.000 zł. (k. 17-19 akt notarialny). Z tego kwotę 100.000 posiadała z własnych oszczędności, które miała jeszcze przed rozwodem.

Powód **K. C.** posiada wykształcenie zawodowe. W dacie wydania wyroku rozwodowego miał 47 lat. Sąd Okręgowy w Warszawie w wydanym wyroku rozwodowym ocenił jego możliwości zarobkowe na kwotę około 3000 zł netto miesięcznie. (k. 204-212 akt o sygn. akt VII C 69/11 Sądu Okręgowego w Warszawie uzasadnienie wyroku)

Obecnie **K. C.** ma 53 lata, po wydaniu wyroku rozwodowego nie zawierał kolejnego małżeństwa, nie posiada własnego mieszkania i korzysta z samochodu użyczonego mu przez syna. Jest zatrudniony w firmie swojej partnerki G. W. na stanowisku sprzedawcy w sklepie wędkarskim położonym w G. i jego zarobki wynoszą 2100 zł brutto miesięcznie, tj. około 1520 zł netto miesięcznie. W wykonywanej pracy nie zajmuje się dowozem zaopatrzenia. W 2015 roku uzyskał tytułem wynagrodzenia łączną kwotę 8.180,20 zł, w 2016 roku uzyskał tytułem wynagrodzenia łączną kwotę 13.852,50 zł, zaś w 2017 roku uzyskał tytułem wynagrodzenia łączną kwotę 24.000 zł. Wcześniej przez 19 lat do 2014 roku, tj. również w czasie postępowania w sprawie o rozwód, pracował w firmie transportowej (w wykonywanej pracy poruszał się samochodami ciężarowymi i nie posiada już uprawnień do kierowania samochodami ciężarowymi) i od 11 lutego 2015 roku do 10 kwietnia 2016 roku był bezrobotny. W poprzedniej firmie zarabiał około 1500-1600 zł miesięcznie i po otrzymaniu wypowiedzenia nie otrzymał odprawy. Z obecną partnerką jest w związku od 2013-2014 roku, mieszkają razem od 2014 roku w jej mieszkaniu w G. o powierzchni ok. 60 m². Poza nimi w tym mieszkaniu nikt nie mieszka i wspólnie ponoszą koszty utrzymania tego mieszkania, tj. po około 400-500 zł miesięcznie. Partnerka K. C. ma dorosłe dzieci i prowadzi od około 1980 roku działalność gospodarczą – sklep zoologiczno-wędkarski, zarabia około 3000 zł miesięcznie i poza K. C. nie zatrudnia innych pracowników. K. C. na koncie bankowym posiada prawie wszystkie środki finansowe, które uzyskał w grudniu 2017 roku po podziale majątku wspólnego od byłej żony. Z uwagi na obowiązki jego partnerki związane z prowadzonym sklepem nie jest w stanie wraz z partnerką wyjechać na wakacje. (e-protokół rozprawy z dnia 12 kwietnia 2018 roku oraz e-protokół rozprawy z dnia 2 sierpnia 2018 roku zeznania K. C., k. 20, 138-139 zaświadczenie, k. 57 certyfikat, k. 140 dokumentacja dot. opłat, k. 141 potwierdzenie przelewu, k. 143-157 deklaracja podatkowa)

I. C. posiada wykształcenie średnie – zawód spawacz. W 1974 roku uległa wypadkowi, w wyniku którego straciła oko. Orzeczeniem O. (...) z dnia (...) roku została zaliczona do pierwszej grupy inwalidów z ogólnego stanu zdrowia. Przed wydaniem wyroku rozwodowego korzystała z pomocy opieki społecznej. W 2009 roku otrzymała kwotę 66.688,60 zł z tytułu zasądzonej renty od (...) S.A. Nie poinformowała byłego męża o otrzymaniu powyższej kwoty pieniężnej oraz nie poinformowała Sądu Okręgowego w Warszawie w trakcie postępowania w sprawie o rozwód, iż posiada powyższe środki pieniężne na swoim koncie bankowym. Od 2010 roku jest objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w zakresie podstawowym świadczonych w ośrodku (...) Domu Pomocy Społecznej w W., gdzie otrzymuje posiłki: śniadanie i obiad. W dacie wydania wyroku rozwodowego I. C. miała 62 lata i trójkę dorosłych dzieci. Cierpiała na liczne schorzenia: przewlekłą chorobę wieńcową, niedokrwienie ściany bocznej mięśnia sercowego, choroby związane z kręgosłupem i nadciśnienie tętnicze. Otrzymywała z (...) S.A. rentę wypadkową w kwocie 1937,26 zł miesięcznie, która została przyznana jej bezterminowo. (k. 204-212 akt o sygn. akt VII C 69/11 Sądu Okręgowego w Warszawie uzasadnienie wyroku, e-protokół rozprawy z dnia 12 kwietnia 2018 roku oraz e-protokół rozprawy z dnia 2 sierpnia 2018 roku zeznania K. C., e-protokół rozprawy z dnia 12 kwietnia 2018 roku oraz e-protokół rozprawy z dnia 2 sierpnia 2018 roku zeznania I. C.)

Obecnie **I. C.** ma 66 lat. Po wydaniu wyroku rozwodowego nie zawierała kolejnego małżeństwa. Mieszka w tym samym mieszkaniu, w którym mieszkała w trakcie trwania małżeństwa, obecnie po spłacie męża jest ono jej wyłączną

własnością. Żadne z jej dzieci z nią nie mieszka. Pieniądze uzyskane w 2009 roku od (...) S.A. przeznaczyła po podziale majątku wspólnego w całości na spłatę mieszkania na rzecz byłego męża. W związku z powyższym zobowiązaniem wobec byłego męża wzięła również kredyt na kwotę 50.000 złotych (spłaca raty kredytu w wysokości po 580 zł miesięcznie, kredyt jest rozłożony na 10 lat). Po pięciu latach od daty wzięcia kredytu będzie mogła sprzedać to mieszkanie. W dalszym ciągu otrzymuje rentę powypadkową w kwocie 1937,26 zł miesięcznie otrzymywaną z (...) S.A. Renta jest wypłacana kwartalnie w wysokości 5.811,78 zł do 10-go dnia pierwszego miesiąca kwartalnego. Ponadto pobiera również emeryturę w wysokości około 400 zł miesięcznie oraz otrzymuje 153 złote miesięcznie tytułem zasiłku pielęgnacyjnego. Daje to łączną kwotę 2490,26 zł miesięcznie, które I. C. otrzymuje z tytułu renty, emerytury i zasiłku pielęgnacyjnego. Jest objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w zakresie podstawowym świadczonych w ośrodku (...) Domu Pomocy Społecznej w W. w wymiarze 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku, za które ponosi opłatę w wysokości 17,53 zł dziennie. Do jej usprawiedliwionych kosztów utrzymania należą: czynsz – 335 zł miesięcznie, energia elektryczna – około 250 zł miesięcznie, telewizja kablowa i internet – 120 zł miesięcznie, gaz – około 50 zł miesięcznie, środki higieniczne i kosmetyczne – około 50 zł miesięcznie, zakup leków – około 100 zł miesięcznie, odzież, bielizna i obuwie – około 175 zł miesięcznie, odpłatność za pobyt w Dziennym (...) Pomocy – około 340 zł miesięcznie, rata kredytu – 580,64 zł miesięcznie, wyżywienie w soboty i niedziele – około 300 zł miesięcznie, tj. łącznie około 2300 zł miesięcznie. Cierpi na bóle kręgosłupa. W 2016 roku przeszła operację odcinka szyjnego kręgosłupa, w 2017 roku miała operację odcinka lędźwiowego kręgosłupa i obecnie oczekuje na operację gardła oraz odcinka piersiowego kręgosłupa. Nie posiada oszczędności, samochodu ani działki. Po rozwodzie wyjeżdżała na wakacje do Grecji. (e-protokół rozprawy z dnia 12 kwietnia 2018 roku oraz e-protokół rozprawy z dnia 2 sierpnia 2018 roku zeznania I. C., k. 45 pismo, k. 56 odpis orzeczenia, k. 58-61, 63, 142 zaświadczenie, k. 62 faktury VAT, k. 64-122 historia rachunku, k. 123-131, 170-171 dokumentacja dot. opłat)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów z dokumentów, które nie budziły wątpliwości co do ich autentyczności pomimo tego, iż część z nich została przedstawiona w formie kserokopii. W sprawie wykorzystano akta postępowania prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. akt VII C 69/11. Zwrócić należy uwagę, iż strony postępowania ani ich pełnomocnicy również nie kwestionowali mocy dowodowej w/w dokumentów.

Ustalając stan faktyczny w sprawie, Sąd oparł się na zeznaniach powoda albowiem były one spójne, logiczne, zasadniczo korespondowały ze zgromadzonymi w sprawie dowodami w postaci dokumentów. Sąd, co do zasady, oparł się również na zeznaniach pozwanej, choć wskazać należy, iż przedstawiła ona zawyżone koszty swojego utrzymania w zakresie ponoszonych wydatków związanych z jej wyżywieniem w sytuacji, gdy od poniedziałku do piątku spożywa posiłki w Dziennym Domu Pomocy Społecznej w W.. Doświadczenie życiowe wskazuje, iż pozostałe wydatki związane z jej wyżywieniem nie powinny przekroczyć kwoty 300 złotych miesięcznie. Za zawyżone należało również uznać wydatki związane z zakupem odzieży, bielizny i obuwia, a także leków.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Kodeks rodzinny i opiekuńczy (dalej k.r.o.) przewiduje dwie postaci obowiązku alimentacyjnego między rozwiedzionymi małżonkami: zwykłą postać (art. 60 § 1 k.r.o.) oraz szerszą postać tego obowiązku (art. 60 § 2 k.r.o.).

Zgodnie z art. 60 § 1 k.r.o. małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku, może żądać od drugiego małżonka rozwiedzonego dostarczania środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym i majątkowym zobowiązanego. Z § 3 tegoż przepisu wynika natomiast, iż obowiązek dostarczania środków utrzymania małżonkowi rozwiedzionemu wygasa w razie zawarcia przez tego małżonka nowego małżeństwa. Jednakże gdy zobowiązanym jest małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za winnego rozkładu pożycia, obowiązek ten wygasa także z upływem pięciu lat od orzeczenia rozwodu, chyba że ze względu na wyjątkowe okoliczności sąd, na żądanie uprawnionego, przedłuży wymieniony termin pięcioletni. W myśl przepisu art. 61 k.r.o. z zastrzeżeniem przepisu artykułu poprzedzającego do obowiązku dostarczania środków utrzymania przez jednego z małżonków rozwiedzionych drugiemu stosuje się odpowiednio przepisy o obowiązku alimentacyjnym między krewnymi.

Zgodnie z przyjętym orzecnictwem (np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 21 listopada 2013 r., III AUa 470/13) obowiązek dostarczania środków utrzymania małżonkowi rozwiedzionemu, ustalony wyrokiem sądowym orzekającym rozwód z winy obu stron, nie wygasa po upływie 5 lat od daty wydania orzeczenia (art. 60 § 3 KRO - a contrario).

Zgodnie ze stanowiskiem doktryny, jeżeli obowiązek alimentacyjny między rozwiedzionymi małżonkami uregulowano orzeczeniem sądowym, może on (...) ulec zmianie na podstawie art. 138 k.r.o. (H. Dolecki (red), Komentarz do art. 60 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, LEX 86568). Przepis ten uzależnia możliwość żądania zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego od zmiany stosunków. Zmiana stosunków może doprowadzić nie tylko do zmiany wysokości (podwyższenia lub obniżenia) alimentów, ale i do wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego.

Przedmiotem rozważań w niniejszej sprawie jest ustalenie czy od daty uprawomocnienia się wyroku rozwodowego nastąpiła taka zmiana stosunków, która uzasadniałaby uchylenie obowiązku alimentacyjnego powoda wobec pozwanej. Zgodnie, bowiem z treścią art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przy czym przez zmianę stosunków należy rozumieć istotne zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji albo istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania poprzez stosowne zmniejszenie albo zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych. Zmianę stosunków powoduje także zdarzenie, wskutek którego obowiązek alimentacyjny wygasa.

Zdaniem Sądu Rejonowego od ostatniego rozstrzygnięcia nastąpiła, taka zmiana stosunków, która uzasadniałaby uwzględnienie żądania powoda, tj. uchylenie obowiązku alimentacyjnego powoda wobec pozwanej.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy, stwierdzić należy, iż orzeczenie rozwodu pomiędzy małżonkami C. spowodowało, że I. C. znalazła się w niedostatku, co stwierdził Sąd Okręgowy w Warszawie orzekając alimenty na jej rzecz. Sąd Okręgowy w Warszawie w wydanym wyroku rozwodowym stwierdził, iż I. C. nie posiada żadnych możliwości zarobkowych, utrzymuje się z renty w wysokości 1937,26 zł miesięcznie, która została przyznana jej bezterminowo na czas trwania naprawienia szkody w ramach obowiązkowego ubezpieczenia komunikacyjnego i ocenił miesięczny koszt utrzymania I. C. na kwotę około 2300 zł miesięcznie, a także uznał, że w związku z powyższym K. C. winien przyczyniać się częściowo do pokrywania kosztów jej utrzymania w kwocie po 300 zł miesięcznie. Przy wydawaniu powyższego orzeczenia Sąd Okręgowy w Warszawie nie dysponował jednak informacją, że I. C. posiadała wówczas na swoim koncie bankowym znaczną sumę pieniężną, którą w 2009 roku otrzymała z tytułu zasądzonej renty od (...) S.A.

Od daty wydania wyroku rozwodowego sytuacja zdrowotna I. C. zasadniczo nie uległa zmianie. Nie zmieniła się również zasadniczo wysokość jej usprawiedliwionych kosztów utrzymania, która została przez tutejszy Sąd ustalona tak jak w wyroku rozwodowym na kwotę po około 2300 zł miesięcznie. Pozwana w dalszym ciągu otrzymuje z (...) S.A. rentę powypadkową w kwocie 1937,26 zł miesięcznie. Pobiera również emeryturę w wysokości po około 400 zł miesięcznie oraz otrzymuje po 153 złote miesięcznie tytułem zasiłku pielęgnacyjnego. Daje to łączną kwotę 2490,26 zł miesięcznie, którą I. C. otrzymuje z tytułu renty, emerytury i zasiłku pielęgnacyjnego, tj. znacznie wyższą kwotę niż ta kwota 1937,26 zł miesięcznie, która występowała w dacie wydania wyroku rozwodowego. Podnieść również należy, iż w dacie wydania wyroku rozwodowego I. C. wraz z K. C. byli współwłaścicielami dwupokojowego mieszkania o powierzchni 43,75 m², w którym mieszkali w trakcie trwania małżeństwa, a także po orzeczeniu rozwodu. Zaś od dnia 11 grudnia 2017 roku po zawarciu z byłym mężem umowy częściowego podziału majątku dorobkowego I. C. stała się jedyną właścicielką tego mieszkania. I. C. w związku z dokonanym podziałem majątku dorobkowego dokonała na rzecz K. C. spłaty w kwocie 140.000 zł. Z uwagi na to, że w mieszkaniu tym poza pozwaną nikt nie mieszka, może ona z powodzeniem wynajmując jeden z pokoi znajdujących się w mieszkaniu, za kwotę co najmniej 450-600 złotych miesięcznie. W przyszłości może ona również sprzedać powyższe mieszkanie i za uzyskane w ten sposób środki pieniężne zakupić dla siebie mniejsze mieszkanie, a pozostałe środki finansowe przeznaczyć na swoje utrzymanie. Tak więc istotnie na korzyść zmieniła się sytuacja majątkowa pozwanej, która stała się wyłączną właścicielką dwupokojowego mieszkania. Od daty wydania wyroku rozwodowego zmieniła się również sytuacja K. C.,

który mieszka w G. w mieszkaniu swojej partnerki i razem z nią wspólnie ponosi koszty utrzymania mieszkania. Jest zatrudniony w firmie swojej partnerki na stanowisku sprzedawcy w sklepie wędkarskim położonym w G. i jego zarobki wynoszą 2100 zł brutto miesięcznie. Nie posiada już uprawnień do kierowania samochodami ciężarowymi. Powód posiada środki otrzymane ze spłaty mieszkania przez pozwaną, ale nie byłoby usprawiedliwione, aby płacąc nadal alimenty byłej żonie uczestniczył w ten sposób w spłacie zaciągniętego przez nią kredytu. Z tych względów obowiązek alimentacyjny K. C. wobec jego byłej żony I. C. ustalony w wyroku rozwodowym Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 12 czerwca 2012 roku sygn. akt VII C 69/11 na kwotę 300 złotych miesięcznie należało uchylić z dniem 16 stycznia 2018 roku (tj. z dniem wniesienia do tegoż Sądu pozwu w niniejszej sprawie).

Z uwagi na wynik procesu, ustawowe zwolnienia pozwanej od kosztów sądowych i sytuację finansową stron orzeczono o kosztach, pozostawiając strony przy poniesionych kosztach postępowania.